

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Nærværende Lovforslag fremtræder i det væsentlige i samme Skikkelse som det i Rigsdagssamlingen for 1890—91 fremsatte Forslag. Ministeriet kan derfor i Hovedsagen indskrænke sig til at gentage de Bemærkninger, som dengang ledsagede Lovforslaget.

Forslaget indeholder — ligesom de tidligere Rigsdagen forelagte — paa en Gang Bestemmelser om Normeringen af Universitetets Lærerkæfter og om Lønningerne for disse. I først nævnte Henseende ere de fremtalte Forandringer fra den nu bestaaende Ordning ikke ret store, idet Universitetets Lærerkæfter efterhaanden i Aarenes Løb have modtaget en ikke ringe Forstærkning gennem Bestemmelser paa de særlige Finanslove. I Stedet for de ved Lov 25de Marts 1871 normerede 39 Professorer, 3 Lektorer og 3 Docenter er der fra 1ste April 1891 at opføre 48 normerede Professorer, 1 normeret Docent og 3 ekstraordinære Professorer. Disse 52 Lærerpladser foreslaas nu alle normerede som Professorer. Af egentlig nye Professorater foreslaas saaledes kun normeret 5, et for hvert Fakultet. Det maa dog straks tilføjes, at det ikke er Meningen, at disse fem Professorater straks og ubetinget skulle søges besatte, idet nogle af dem kun bør besættes, saafremt man netop har dertil kvalificerede Personer, som ønskes knyttede til og bevarede for Universitetet, hvorfor der ogsaa er tillagt dem en mere ubestemt Karakter, saa at de efter Omstændighederne kunne besættes med Repræsentanter for forskellige Fjergreninger af de under det paagældende Fakultet henhørende Videnskaber, efter den Trang, som til enhver Tid maatte være til Stede i saa Henseende, saa vel som de forhaandenværende Kræfter. Derimod gør det i de senere Aar saa stærkt tiltagne Antal af studerende det i høj Grad ønskeligt, at saa vel det teologiske som det juridiske Fakultet erholde en Forstærkning, hver med en sjette Professor, hvorved Antallet af Professorer

i disse Fakulteter ikke vil overstige, til Dels ikke en Gang naa op til det Antal af Lærerkæfter, som ved de andre nordiske Universiteter findes endog for et ringere Antal af studerende. Der findes saaledes ved Christiania Universitet 6 teologiske og 6 juridiske Professorer, ved Upsala Universitet i det teologiske Fakultet 5 ordinære og 3 ekstraordinære, i det juridiske Fakultet 5 ordinære og 2 ekstraordinære Professorer, og selv ved Svuds Universitet med et langt ringere Antal Studenter findes i det teologiske Fakultet 4 ordinære og 2 ekstraordinære Professorer.

Men medens det saaledes kun er en forholdsviis mindre Forøgelse af Lærerkæfterne, hvortil der i Øjeblikket er en bestemt Trang, er der ved Universitetet en særdeles stærk og følelig Trang til en Forbedring af Lønningsvilkårene. Det maa i saa Henseende erindres, at de nu gældende Lønninger ere normerede for 33 Aar siden ved Lov af 12te Januar 1858, idet derhos de ved Lovene af 26de Marts 1870 og 25de Marts 1871 foretagne Forandringer faktisk have forringet de i 1858 normerede Lønninger. Ved Loven af 1870 blev saaledes det tidligere Sædtillæg afløst af et fast Lønningstillæg af 216 Kr.; i enkelte Aar har dette vel været mere fordelagtigt end det tidligere Sædtillæg, men for den hele Aarrække 1871—88 vilde dette gennemsnitlig have udgjort c. 320 Kr. aarlig for en Begyndelseslønning, der saaledes gennemsnitlig vilde have udgjort ca. 3,320 Kr. aarlig i Stedet for den ved Lov af 25de Marts 1871 i Genhold til Lov af 1870 — med bortkastelse af de overskydende 16 Kr. — normerede Begyndelseslønning af 3,200 Kr. Endnu føleligere var dog det Tab, som i 1871 tilføjedes Universitetslærerne ved Forandring af de tre-aarige Alderstillæg (å 400 Kr.) til fem-aarige (å 600 Kr.). Ved denne Forandring er der yderligere for hver Professor i de første 20 Aar af hans Ansættelsestid tabt 4,000 Kr.